

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2026
Institution	HEG - Himmerlands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser: Teknisk Gymnasium Aars
Uddannelse	htx
Fag og niveau	Kemi A
Lærer(e)	Anders Risgaard Lindbjerg
Hold	3g25 KE

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Kemi i havet og atmosfæren
Titel 2	Termodynamik
Titel 3	Naturstoffernes kemi
Titel 4	Reaktionskinetik

Beskrivelse af undervisningsforløb

Titel 1	Kemi i havet og atmosfæren
Indhold	<p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gasblandinger og partialtryk - Heterogene ligevægte - pH beregninger, pufferopløsninger og Bjerrumdiagrammer - Opløselighed og fældningsreaktioner - Spektrofotometri <p>Forsøg</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gassers Volumen (Lightergas) - Calciumhydroxids opløselighedsprodukt - Puffersystemer - Konstruktion af et Bjerrumdiagram <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kemisk fagsprog, herunder navngivning, kemiske formler og reaktionsskemaer - Mængdeberegninger i relation til reaktionsskemaer, herunder med inddragelse af gasser og opløsninger - Uorganisk kemi: stofkendskab, herunder opbygning og egenskaber, og anvendelse for udvalgte uorganiske stoffer, herunder ionforbindelser inklusiv forbindelser med overgangsmetaller - Homogene og heterogene kemiske ligevægte, herunder fordelingsligevægt, og forskydning af disse på kvalitativt og kvantitativt grundlag - Syre-basereaktioner, herunder beregning af pH for vandige opløsninger af syrer, baser, blandinger af disse og puffersystemer, samt bjerrumdiagrammer - Kvalitative og kvantitative eksperimentelle metoder, herunder separation, syntese, forskellige typer af titrering, vejeanalyse, spektrofotometri og forskellige former for chromatografi - Kemikaliemærkning og sikkerhedsvurdering ved eksperimentelt arbejde - Anvendelser af kemi inden for teknik, produktion og teknologi.
Omfang	22 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anvende fagbegreber, fagsprog, modeller og metoder til at beskrive, analysere og vurdere kemiske problemstillinger. - Relatere iagttagelser, modeller og symbolsprog til hinanden ved anvendelse af kemisk fagsprog. - Tilrettelægge og gennemføre kvalitativt og kvantitativt eksperimentelt arbejde under hensyntagen til laboratoriesikkerhed, og i tilknytning hertil opstille og afprøve hypoteser. - Indsamle, efterbehandle, analysere og vurdere iagttagelser og resultater fra eksperimentelt arbejde - Dokumentere eksperimentelt arbejde mundtligt og skriftligt, herunder sammenknytte teori og eksperimenter. - Gennemføre, vurdere og dokumentere beregninger ved behandling af problemstillinger med kemisk indhold

	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende digitale værktøjer, herunder fagspecifikke og matematiske, i en konkret faglig sammenhæng - Formulere sig struktureret såvel mundtligt som skriftligt om kemiske emner og give sammenhængende faglige forklaringer - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde/individuelt arbejde/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Beskrivelse af undervisningsforløb

Titel 2	Termodynamik
Indhold	<p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Termodynamik herunder enthalpi, entropi og Gibbs fri energi - Spontane reaktioner - Exoterme og endoterme reaktioner - Ligevægt og reaktioners temperaturafhængighed - Hess' lov <p>Forsøg</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestemmelse af molar enthalpitolvækst - Gibbs energi og ligevægt - Termometrisk titrering <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kemisk fagsprog, herunder navngivning, kemiske formler og reaktionsskemaer - Mængdeberegninger i relation til reaktionsskemaer, herunder med inddragelse af gasser og opløsninger - Homogene og heterogene kemiske ligevægte, herunder fordelingsligevægt, og forskydning af disse på kvalitativt og kvantitativt grundlag - Termodynamiske tilstandsfunktioner; entalpi, entropi og Gibbs-energi i relation til kemiske reaktioners forløb - Kvalitative og kvantitative eksperimentelle metoder, herunder separation, syntese, forskellige typer af titrering, vejeanalyse, spektrofotometri og forskellige former for chromatografi - Kemikalimærkning og sikkerhedsvurdering ved eksperimentelt arbejde
Omfang	24 timer
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anvende fagbegreber, fagsprog, modeller og metoder til at beskrive, analysere og vurdere kemiske problemstillinger. - Relatere iagttagelser, modeller og symbolsprog til hinanden ved anvendelse af kemisk fagsprog. - Tilrettelægge og gennemføre kvalitativt og kvantitativt eksperimentelt arbejde under hensyntagen til laboratoriesikkerhed, og i tilknytning hertil opstille og afprøve hypoteser. - Indsamle, efterbehandle, analysere og vurdere iagttagelser og resultater fra eksperimentelt arbejde - Dokumentere eksperimentelt arbejde mundtligt og skriftligt, herunder sammenknytte teori og eksperimenter. - Gennemføre, vurdere og dokumentere beregninger ved behandling af problemstillinger med kemisk indhold - Anvende relevante matematiske modeller, metoder og repræsentationsformer til analyse og vurdering - Anvende digitale værktøjer, herunder fagspecifikke og matematiske, i en konkret faglig sammenhæng - Formulere sig struktureret såvel mundtligt som skriftligt om kemiske emner og give sammenhængende faglige forklaringer

	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere forståelse af sammenhængen mellem fagets forskellige delområder - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Beskrivelse af undervisningsforløb

Titel 3	Naturstoffernes kemi
Indhold	<p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atomorbitaler, hybridisering og periodesystemets opbygning - Komplekser og komplekbindinger - Isomeri herunder eksempler på stoffer og navngivningsregler for struktur isomeri samt stereoisomeri i form af spejlbilledisomeri, geometrisk isomeri og diastereomeri - Forskellige stofklassers opbygning, egenskaber anvendelse og navngivningsregler med fokus på: karbonhydrider, alkoholer, aldehyder, ketoner, carboxylsyrer, estere, phenoler, aminer og amider - Biomolekyler herunder aminosyrer, DNA, kulhydrater, proteiner og lipider - Organiske reaktionstyper: Forbrænding, substitution, addition, elimination, hydrolyse og kondensation samt oxidation og reduktion af organiske forbindelser - Afstemning af redoxreaktioner herunder regler for tildeling af oxidationstal - Intermolekylære bindinger og deres betydning for stoffers fysiske egenskaber. Herunder dipol-dipol bindinger, London bindinger, elektrostatiske bindinger og hydrogenbindinger - Kemiske analysemetoder med fokus på spektrofotometri, gaskromatografi og HPLC (High-Performance Liquid Chromatography) <p>Forsøg</p> <ul style="list-style-type: none"> - Syntese af benzoesyre - Estersyntese, destillation og gaskromatografi - Bestemmelse af sukkerindhold i læskedrik - Ekstraktion af limonen <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kemisk fagsprog, herunder navngivning, kemiske formler og reaktionsskemaer - Grundstoffernes periodesystem, herunder atommodel og orbitaler - Mængdeberegninger i relation til reaktionsskemaer, herunder med inddragelse af gasser og opløsninger - Kemisk bindingsteori, herunder hybridisering, tilstandsformer, opløselighedsforhold, struktur- og stereoisomeri - Uorganisk kemi: stofkendskab, herunder opbygning og egenskaber, og anvendelse for udvalgte uorganiske stoffer, herunder ionforbindelser inklusiv forbindelser med overgangsmetaller - Organisk kemi: stofkendskab, herunder opbygning, egenskaber, isomeri, og anvendelse for stofklasserne carbonhydrider, alkoholer, aldehyder, ketoner, carboxylsyrer og estere, samt opbygning af og udvalgte relevante egenskaber for stofklasserne aminer, phenoler, amider, aminosyrer - Biokemi, herunder opbygning af og egenskaber ved makromolekylerne carbohydrater, lipider, proteiner og enzymer - Organiske reaktionstyper: substitution, addition, elimination, kondensation og hydrolyse

	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitative og kvantitative eksperimentelle metoder, herunder separation, syntese, forskellige typer af titrering, vejeanalyse, spektrofotometri og forskellige former for chromatografi - Kemikaliemærkning og sikkerhedsvurdering ved eksperimentelt arbejde - Anvendelser af kemi inden for teknik, produktion og teknologi.
Omfang	52 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål <ul style="list-style-type: none"> - Anvende fagbegreber, fagsprog, modeller og metoder til at beskrive, analysere og vurdere kemiske problemstillinger - Relatere iagttagelser, modeller og symbolsprog til hinanden ved anvendelse af kemisk fagsprog - Tilrettelægge og gennemføre kvalitativt og kvantitativt eksperimentelt arbejde under hensyntagen til laboratoriesikkerhed, og i tilknytning hertil opstille og afprøve hypoteser - Indsamle, efterbehandle, analysere og vurdere iagttagelser og resultater fra eksperimentelt arbejde - Dokumentere eksperimentelt arbejde mundtligt og skriftligt, herunder sammenknytte teori og eksperimenter - Gennemføre, vurdere og dokumentere beregninger ved behandling af problemstillinger med kemisk indhold - Anvende digitale værktøjer, herunder fagspecifikke og matematiske, i en konkret faglig sammenhæng - Indsamle, vurdere og anvende kemifaglige tekster og informationer fra forskellige kilde - Formulere sig struktureret såvel mundtligt som skriftligt om kemiske emner og give sammenhængende faglige forklaringer - Demonstrere forståelse af sammenhængen mellem fagets forskellige delområder - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Anvende fagets viden og metoder til at identificere, beskrive og diskutere kemiske problemstillinger fra teknologi, produktion, hverdag eller den aktuelle debat og til at udvikle og vurdere løsninger
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde/individuel arbejde/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Beskrivelse af undervisningsforløb

Titel 4	Reaktionskinetik
Indhold	<p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaktionshastighed - Reaktionsorden, herunder 0. 1. og 2. ordens reaktioner - Reaktionsmekanismer og elementarreaktioner - Arrheniusligningen - Katalyse <p>Forsøg</p> <ul style="list-style-type: none"> - Basisk esterhydrolyse <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kemisk fagsprog, herunder navngivning, kemiske formler og reaktionsskemaer - Mængdeberegninger i relation til reaktionsskemaer, herunder med inddragelse af gasser og opløsninger - Reaktionskinetik, herunder reaktionsorden, katalyse og hastighedskonstantens temperaturafhængighed - Kvalitative og kvantitative eksperimentelle metoder, herunder separation, syntese, forskellige typer af titrering, vejeanalyse, spektrofotometri og forskellige former for chromatografi - Kemikalimærkning og sikkerhedsvurdering ved eksperimentelt arbejde - Anvendelser af kemi inden for teknik, produktion og teknologi.
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anvende fagbegreber, fagsprog, modeller og metoder til at beskrive, analysere og vurdere kemiske problemstillinger - Relatere iagttagelser, modeller og symbolsprog til hinanden ved anvendelse af kemisk fagsprog - Tilrettelægge og gennemføre kvalitativt og kvantitativt eksperimentelt arbejde under hensyntagen til laboratoriesikkerhed, og i tilknytning hertil opstille og afprøve hypoteser - Indsamle, efterbehandle, analysere og vurdere iagttagelser og resultater fra eksperimentelt arbejde - Dokumentere eksperimentelt arbejde mundtligt og skriftligt, herunder sammenknytte teori og eksperimenter - Gennemføre, vurdere og dokumentere beregninger ved behandling af problemstillinger med kemisk indhold - Anvende relevante matematiske modeller, metoder og repræsentationsformer til analyse og vurdering - Anvende digitale værktøjer, herunder fagspecifikke og matematiske, i en konkret faglig sammenhæng - Formulere sig struktureret såvel mundtligt som skriftligt om kemiske emner og give sammenhængende faglige forklaringer
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde